

PROGRAMUL EDUCAȚIE ȘI OCUPARE 2021-2027

Prioritate: P01 „Modernizarea instituțiilor pieței muncii”

Obiectiv specific: ESO4.2 „Modernizarea instituțiilor și a serviciilor pieței muncii pentru ca acestea să evalueze și să anticipateze necesitățile în materie de competențe, să asigure o asistență promptă și personalizată și să sprijine corelarea cererii și a ofertei, tranzițiile și mobilitatea pe piața muncii (FSE+)”

Cod proiect: PEO/48/PEO_P1/OP4/ESO4.2/PEO_A7/309187

Titlu Proiect: Dialog social și parteneriate pentru Ocupare și Formare

Activitatea 5 - Acțiuni inovative pentru creșterea participării OSC la consolidarea dialogului civic național și european, inclusiv prin activități de cooperare transnațională

ROLUL DIALOGULUI CIVIC ÎN ASISTENȚA SOCIALĂ ȘI SPRIJIN COMUNITAR

Ce înțelegem prin dialog civic?

Dialogul civic reprezintă o formă importantă de interacțiune între reprezentanții societății civile – incluzând parteneri sociali, organizații non-guvernamentale (ONG-uri), fundații, asociații meșteșugărești, organizații ale pensionarilor și altele – și autoritățile guvernamentale sau administrațiile locale, fiind realizat prin intermediul unor platforme specifice de consultare sau rețele de comunicare.

Acesta constituie o modalitate structurată prin care cetățenii, organizațiile și autoritățile locale pot discuta și negocia soluții pentru atingerea unor obiective comune, relevante pentru comunitate. Dialogul civic facilitează formarea unui consens și angajamente reciproce, abordând teme complexe care necesită mobilizarea pe termen lung a tuturor actorilor relevanți. În acest proces, se creează un cadru propice pentru colaborarea dintre cetățeni, furnizorii de servicii și autoritățile publice, fiind o oportunitate de a răspunde nevoilor specifice ale comunităților. Există o posibilitate de a accesa online un ghid de consolidare a dialogului civic, pus la dispoziție de către asociația „4Change” accesând link-ul [:consolidarea dialogului civic poca august 2019.pdf](#)

Importanța colaborării civice

În domeniul asistenței sociale și al sprijinului comunitar, dialogul civic joacă un rol crucial, contribuind la întărirea participării publice și la consolidarea colaborării dintre autorități, organizații non-guvernamentale și comunități locale, astfel încât să fie răspuns mai eficient la nevoile sociale. Acesta include atât dialogul dintre cetățeni și instituțiile publice, cât și promovarea inițiativelor colective pentru rezolvarea problemelor sociale, cu un accent pe includerea activă a tuturor actorilor sociali.

Printre rolurile esențiale ale dialogului civic în acest context se numără:

- Promovarea incluziunii sociale: Dialogul civic sprijină integrarea persoanelor vulnerabile prin dezvoltarea unor politici participative și a unor servicii sociale care răspund nevoilor reale ale comunității. Este un mecanism esențial pentru implicarea

directă a beneficiarilor în procesul decizional care îi privește, contribuind astfel la reducerea inegalităților sociale. Studiile evidențiază faptul că astfel de inițiative sunt fundamentale în reducerea barierelor și a inechităților între mediul urban și cel rural în furnizarea serviciilor sociale.

- Dezvoltarea unor politici publice eficiente: Dialogul civic permite autorităților să colecteze informații și puncte de vedere relevante direct de la cetățeni, organizații și profesioniști din domeniu. În România, acest mecanism a fost integrat în strategii naționale, precum cele de incluziune socială, având rezultate vizibile în prioritizarea măsurilor care răspund nevoilor comunităților marginalizate.
- Îmbunătățirea comunicării și a relațiilor în asistența socială: Comunicarea eficientă este un element central al dialogului civic. Aceasta ajută la stabilirea încrederii între părțile implicate și la facilitarea cooperării dintre asistenții sociali și beneficiari. Prin tehnici de comunicare bine structurate și prin empatie, dialogul civic contribuie la prevenirea și soluționarea conflictelor, creând un cadru de sprijin solid pentru persoanele aflate în nevoie.
- Consolidarea parteneriatelor interinstituționale și comunitare: Dialogul civic încurajează colaborarea între instituțiile publice, ONG-uri și grupuri informale, generând rețele de sprijin mai puternice. În zonele rurale, unde resursele umane și financiare sunt limitate, acest dialog este esențial pentru mobilizarea resurselor și integrarea serviciilor publice.

Pentru mai multe informații cu privire la aceste aspecte, revista „sociologie românească” deține mai multe articole de specialitate care pot fi accesate: <https://revistasociologieromaneasca.ro/sr>. Totodată diferite site-uri precum: <https://cnasr.ro/>, <https://www.editurauniversitaria.ro/ro> conțin informații relevante despre aspectele menționate anterior.

Dialogul civic este fundamental pentru:

- Co-crearea politicilor: Cetățenii, în special cei vulnerabili, trebuie să fie implicați activ în crearea politicilor care îi afectează direct. Astfel, în anumite comunități, cetățenii au reușit să influențeze reglementările locale privind alocarea resurselor pentru servicii sociale sau locuințe sociale, prin întâlniri regulate cu autoritățile.
- Îmbunătățirea eficienței serviciilor: Implicarea activă a cetățenilor ajută autoritățile și organizațiile sociale să adapteze serviciile la nevoile reale ale comunității. În unele cazuri, aceasta a dus la crearea unor soluții inovative, cum ar fi grupuri de sprijin peer-to-peer sau platforme digitale de ajutor reciproc pentru persoanele cu dizabilități.
- Suportul pentru dezvoltarea infrastructurii sociale: În Marea Britanie, implicarea cetățenilor în planificarea infrastructurii sociale a dus la crearea de centre comunitare care îmbină educația, asistența socială și activitățile recreative, fiind accesibile tuturor membrilor comunității, inclusiv celor cu nevoi speciale. Un exemplu relevant este modelul de centre comunitare din Manchester, care oferă nu doar locuri de întâlnire, ci și acces la servicii sociale esențiale, inclusiv educație, sprijin pentru familii și servicii de sănătate mentală.

Surse de informare precum: <https://ecosoc.un.org/en/what-we-do/working-civil-society> sau <https://manchestercommunitycentral.org/>, dezvoltă mai amănunțit aceste subiecte.

Exemple de bune practici atât în România cât și pe plan internațional:

- Proiectul "Împreună pentru educație", este un proiect implementat de Fundația Romanian Business Leaders (RBL) și parteneri locali, care urmărește să îmbunătățească accesul la educație pentru copiii din medii defavorizate, un aspect crucial în asistența socială. Prin acest proiect, autoritățile locale colaborează cu ONG-urile pentru a crea condiții mai bune de învățământ și suport social pentru familiile aflate în dificultate, abordând în mod direct problema inegalităților educaționale și sociale.
- Prin colaborarea cu fundații precum "Seniori pentru Seniori", autoritățile locale au îmbunătățit accesul persoanelor vârstnice la servicii de îngrijire la domiciliu și în centre de zi. Aceste inițiative au fost posibile datorită unui dialog continuu între administrațiile publice și ONG-uri, ce au asigurat că nevoile vârstnicilor sunt adresate în mod adecvat.
- Caritas România și sprijinul în crize sociale Caritas România este un exemplu semnificativ de organizație religioasă implicată activ în dialogul civic, având un rol crucial în sprijinul persoanelor afectate de crize sociale, cum ar fi sărăcia extremă sau lipsa de adăpost. În colaborare cu autoritățile locale, Caritas a reușit să implementeze programe de sprijin material și emoțional pentru persoane aflate în dificultate, contribuind la integrarea acestora în comunitate și la reducerea marginalizării sociale.

- Exemple internaționale:

Suedia - Servicii integrate pentru persoanele cu dizabilități În Suedia, dialogul între autoritățile publice și organizațiile non-guvernamentale a dus la crearea unui sistem integrat de sprijin pentru persoanele cu dizabilități. Organizații ca Handikapförbundet (Federația Suedeză a Persoanelor cu Dizabilități) colaborează activ cu guvernul pentru a îmbunătăți accesul persoanelor cu dizabilități la educație, locuințe și locuri de muncă. Dialogul continuu a permis ajustarea legislației pentru a răspunde mai bine nevoilor acestora.

Marea Britanie – În Marea Britanie, au fost înființate centre comunitare integrate în Manchester care combină servicii de asistență socială, educație și sănătate mentală. Aceste centre sunt rezultatul unui dialog intens între autoritățile locale, ONG-uri și comunități religioase. Exemple precum The Place of Manchester au contribuit la crearea unor spații accesibile pentru toți membrii comunității, incluzând persoanele cu nevoi speciale și vârstnicii. Aceste centre sunt modelate pe baza inputului direct al cetățenilor și organizațiilor locale.

Germania - Dialogul civic în integrarea refugiaților Organizațiile religioase și ONG-urile din Germania, cum ar fi Caritas Deutschland și Diakonie, au avut un rol crucial în integrarea refugiaților, lucrând împreună cu autoritățile pentru a le asigura adăpost, educație și integrare socială. Colaborarea strânsă între aceste entități a condus la succesul unor programe de integrare care ajută la prevenirea marginalizării și la promovarea unui mediu incluziv pentru persoanele refugiate. Pentru mai multe detalii privind exemplele de bune practici puteți accesa Caritas Romania <https://caritasromania.ro/>; manchester.gov.uk.

Contribuția activă a asociațiilor religioase în această direcție

Organizațiile religioase joacă un rol semnificativ în sprijinul comunitar și în promovarea dialogului civic, în special în domeniul asistenței sociale. Aceste organizații sunt implicate activ în furnizarea unor servicii sociale esențiale, cum ar fi adăposturi pentru persoanele fără locuință, cantine sociale, sprijin pentru copiii din medii defavorizate și consiliere pentru persoanele vulnerabile.

Rolul organizațiilor religioase în sprijinul comunitar:

Bisericele și asociațiile religioase sunt implicate în numeroase activități de sprijin comunitar, cum ar fi serviciile oferite de Biserica Ortodoxă Română prin organizațiile sale filantropice pentru vârstnici, copii din familii defavorizate și persoane fără adăpost. Biserica Greco-Catolică este de asemenea activă în sprijinirea celor nevoiași, combinând ajutoarele materiale cu sprijinul spiritual. Un exemplu relevant este și Asociația ProVita, care sprijină familiile și copiii din medii vulnerabile prin educație, ajutor material, consiliere și sprijin psihologic, colaborând cu autoritățile locale și ONG-uri pentru soluții integrate în sprijinul celor defavorizați.

Colaborarea cu instituțiile și sprijinul social:

Organizațiile religioase beneficiază de un cadru legislativ care le permite să furnizeze servicii sociale, conform Legii privind libertatea religioasă și cultele religioase. Aceasta le oferă posibilitatea să participe activ la dezvoltarea politicilor sociale și să primească finanțare pentru proiectele lor de caritate.

Exemple de bune practici internaționale:

Caritas Internationalis, o organizație catolică globală, oferă ajutor în cazuri de urgență, programe educaționale și asistență medicală în zonele de conflict, influențând în același timp politica socială și participând activ la discuțiile civice despre solidaritate și justiție socială.

Implicarea organizațiilor religioase în crizele umanitare:

În multe cazuri, organizațiile religioase sunt primele care răspund la crizele umanitare. De exemplu, în timpul pandemiei de COVID-19, bisericile au devenit centre de distribuție a alimentelor pentru familii vulnerabile, iar clerul a jucat un rol esențial în asigurarea accesului la resurse pentru cei mai afectați. De asemenea, în multe țări europene, organizațiile religioase au inițiat campanii de colectare de fonduri și au contribuit activ la refacerea infrastructurii comunitare afectate de crize.

Dialogul pentru integrarea refugiaților:

Grupurile religioase au fost active în integrarea refugiaților, colaborând cu autoritățile și organizațiile non-guvernamentale pentru a oferi adăposturi și integrare educațională, contribuind la stabilirea unui dialog constructiv între diverse grupuri culturale și religioase.

Promovarea egalității și justiției sociale:

Organizațiile religioase sunt adesea în fruntea mișcărilor pentru drepturile omului și combaterea inegalităților. În America Latină, multe biserici au susținut drepturile țăranilor, ale

femeilor și ale altor grupuri marginalizate, fiind parte a unui dialog mai larg despre responsabilitatea comunității religioase de a promova o societate mai echitabilă.

Parteneriate între religie și stat pentru servicii sociale:

În multe țări, religia joacă un rol esențial în furnizarea de servicii sociale neacoperite de stat, cum ar fi în Italia și Franța, unde bisericile oferă sprijin material și emoțional pentru persoanele fără adăpost, colaborând cu autoritățile locale pentru integrarea acestora. Aceste organizații religioase sunt implicate și în discuțiile politice despre reglementarea serviciilor sociale.

Dezvoltarea capitalului social

Grupurile religioase sunt fundamentale în dezvoltarea capitalului social, prin crearea unui cadru pentru încredere și solidaritate între membrii unei comunități. Prin serviciile pe care le oferă, bisericile și organizațiile religioase ajută la întărirea legăturilor sociale, contribuind astfel la crearea unor rețele de sprijin esențiale pentru reacția rapidă și eficientă în fața crizelor, fie că sunt economice, fie de sănătate publică.

Articole de specialitate precum (<https://www.cambridge.org/core/journals/politics-and-religion/article/religion-and-education-in-romania-social-mobilization-and-the-shadow-of-the-european-court-of-human-rights/72D5DD83ED1309A62A09996EC2671E32>), vă pot oferi o gamă mai largă de informații privind implicarea organizațiilor religioase.

Concluzii

Dialogul civic este esențial în asistența socială și sprijinul comunitar, facilitând dezvoltarea de politici publice mai incluzive și eficiente. Colaborarea între autorități, ONG-uri și cetățeni ajută la adresarea nevoilor reale ale grupurilor vulnerabile. Implicarea organizațiilor religioase adaugă o dimensiune suplimentară, oferind atât sprijin material cât și spiritual, în special în fața crizelor sociale. Exemple din România și exemplele internaționale arată că un dialog activ între toate părțile implicate duce la soluții durabile și echitabile pentru comunitate.